

KEĎ PODNIKÁME ZODPOVEDNE

Takmer každá väčšia spoločnosť, ako aj mnoho iných, menších firiem či podnikateľských subjektov vo svete, cíti potrebu prispievať k udržateľnému rozvoju, čo sa dá dosiahnuť len zodpovedným podnikaním.

Platí to aj o Slovensku a už roky sa o to snaží aj ČSOB. V súlade so stratégiou materskej skupiny KBC sa ČSOB za predošlé roky odklonila od financovania činnosti v oblasti uhoľného sektora, vrátane ťažby uhlia či výroby energie a tepla na báze uhlia. Naopak, svoju snahu upriamila na **rast v oblasti obnoviteľnej energie**.

Veľkým krokom v rozvíjaní integrovaného systému riadenia ochrany životného prostredia a efektívneho využívania energií bolo presťahovanie ČSOB do novej centrálnej v roku 2017, ktorá získala certifikát „BREAAM Excellent“. Potvrdilo sa tým, že budova ČSOB je postavená **s ohľadom na životné prostredie a efektívne využitie energetických, prírodných a spoločenských zdrojov**. K spoločensky zodpovednému prístupu sa snaží motivovať aj všetkých zamestnancov, napríklad prostredníctvom **korporátneho dobrovoľníctva** alebo formou Zamestnanckého grantového programu. Len za minulý rok získalo od ČSOB nadácie finančné prostriedky vo forme grantu až 75 projektov, celkovo vo výške 200 000 €. Zapojili sa do neho mimovládne organizácie, ktorých projekty odporučili zamestnanci ČSOB. Projekty boli zamerané na rôzne aktivity týkajúce sa zdravého životného štýlu, športu, ochrany zdravia a vzdelávania.

K **šetreniu prírodných zdrojov** a efektívnemu nakladaniu s nimi ČSOB motivuje nielen svojich zamestnancov, ale aj klientov. A to snahou v čo najväčšej miere využívať bezpapierovú formu komunikácie

Zamestnanci ČSOB na najväčšom podujatí firemného dobrovoľníctva Naše Mesto.

a investíciami do digitálneho bankovníctva. Práve s digitalizáciou v bankovom sektore sa dostáva do centra pozornosti kyberbezpečnosť a **digitálna gramotnosť**, na ktorú sa v minulom roku ČSOB zamerala prostredníctvom sprístupnenia bezpečnostnej aplikácie ČSOB MobileControl a tiež projektu Digitálna inteligencia.

Spomenuté činnosti sú len časťou z toho, o čo sa počas každého roka ČSOB usiluje v súvislosti s témou trvalo udržateľného rozvoja. Významnú rolu v týchto aktivitách zohráva **ČSOB nadácia**, ktorá pôsobí na Slovensku už vyše 7 rokov. Prečítajte si o jej aktivitách a zodpovednom podnikaní ČSOB viac na www.csob.sk.

RUSKÉ PENZIE A TURECKÝ SULTANÁT

Prezieraví investori vedia, že keď americká centrána banka (FED) dvíha sadzby, skupina rozvíjajúcich sa krajín prechádza náročnejším obdobím. Pokiaľ je v Amerike možnosť nakupovať dlhopisy s vyšším výnosom, kapitál z celého sveta sa presúva práve tam.

FED tak urobil už šesťkrát a jeho hlavná sadzba aktuálne dosahuje 2 %. Zamýšľam sa nad tým, do akej výšky až sadzby pôjdu a kedy menová politika dosiahne svoj vrchol. Vidím to na dve 0,25 %-né zvýšenia v tomto roku a zrejme dve alebo tri 0,25 %-né zvýšenia v roku budúcom. Vyššie úroky v Amerike taktiež hrajú do karát doláru, ktorý v tomto roku oproti euru posilnil o 3,6 %. Menová politika rozhybala trhy aj meny po celom svete, v niektorých krajinách však do diania vstupuje aj reálna politika.

Penzie v tieni futbalu

Rusko sa svetu predviedlo bezproblémovou organizáciou futbalového šampionátu a nečakane slušným výkonom svojej reprezentácie. Mňa však zaujala snaha o prevedenie penzijnej reformy, čo sa udialo doslova v tieni šampionátu. Reforma spočíva vo zvýšení hranice odchodu do dôchodku, u žien z 55 na 63 rokov, u mužov pôjde o navýšenie zo 60 na 65 rokov. Malý háčik vidím v tom, že priemerná doba dožitia u mužov je cca 67 rokov s tým, že asi 17 % mužov sa penzie vôbec nedožije. Ruský prezident Putin dlho sľuboval, že pokiaľ bude vládnuť, reformu nedopustí. Skončili sa futbalové majstrovstvá

sveta a dôvera v prezidenta klesla – v rámci ruského štandardu – na rekordné minimum. Veľký šéf sa nakoniec nechal počuť, že sa mu reforma nepáči a jej ďalší osud je nejasný.

Elvira „upratuje“

Rozvíjajúce sa ekonomiky trpia slabými inštitúciami a nedôverou občanov k vlastnému štátu. V Rusku je však, možno prekvapujúco, jedna veľmi silná inštitúcia. Ruská centrálna banka, na ktorej čele stojí elegantná dáma Elvira Nabiullina, si užíva pozoruhodnú nezávislosť. Nepamätám si, že by som niekedy čítal Putinov komentár k nastaveniu menovej politiky. A pritom menová politika bola veľmi dynamická. Pri páde cien ropy na jeseň 2014 sa do oslabujúcej špirály dostal ruský rubel, ktorého zastavilo až skokové zvýšenie sadzieb na 17 %. Rázný a pritom nesporne nutný krok rubel ukludnil. Ďalšou bolestivou aktivitou je pokračujúce „upratovanie“ v bankovom sektore. Len v tomto roku centrálna banka odobrala bankovú licenciu takmer 40 inštitúciám. Jedná sa o politicky mrazivé rozhodnutia. V krajine sú stovky bánk a mnohé z nich sú deravé ako ementál. Centrálna banka rovnako vlastní kontrolný podiel v Sberbanke, ktorá sa vymyká zažitým predstavám. Kedysi štátny moloch bol pod vedením vizionárskeho Hermana Grefa svižne pretransformovaný do časov digitalizácie a teraz predstavuje najhodnotnejšiu ruskú značku. Dobre riadená banka je strategicky dôležitá, ved' vypláca penzie dvom tretinám Rusov.

Sankcie po prvýkrát

Ruské firmy sa naučili žiť so sankciami. Vzhľadom k aktuálne vyššej cene ropy (vyvážanej do zahraničia za rekordne vysokú cenu v rubľoch) však majú sankcie menší ekonomický dopad. Šokujúcou novinkou tohto roka bolo uvalenie sankcie na spoločnosti ovládané Olegom Deripaskom. Americkí investori sú dokonca nútení predať svoje podiely v ním ovládaných firmách. Na trh padla deka a investori sa obávajú, ktorý z oligarchov tzv. „Putinovho blízkeho kruhu“ môže byť ďalší na muške. V americkom Kongrese sa v lete objavili návrhy na ďalšie pritvrdenie sankcií, napríklad v štýle zákazu nákupu ruského štátneho dlhu americkými investormi alebo skomplikovania života

ruským bankám. Takáto hrozba ovplyvňuje rubel, ktorý len za august stratil voči euru 7 %. Aj takéto je dnešné Rusko v očiach zahraničných investorov.

Sultanát 21. storočia

Erdogan pretvoril krajinu z parlamentnej demokracie na prezidentský systém, do čela ktorého ho zvolil národ. Kampaň síce nebola férová, ale viacmenej ide stále o demokratický výsledok. Turecko je významným členom združenia NATO, ktoré tápe, ako si s nástupom sultanátu u svojho kľúčového člena poradi. Vzťahy s Európskou úniou (EÚ) škripu, Turecko je s ňou v colnej únii a ide o významného obchodného partnera. Možný vstup krajiny do EÚ na úrovni plnohodnotného členstva je fikcia. Ved' za 30 rokov od začiatku vyjednávania bola uzatvorená jedna prístupová kapitola. Nerozumiem, prečo lídri EÚ nie sú schopní nájsť odvahu pomenovať situáciu jasne – teda, že Turecko nikdy nebude členom EÚ, ale je potrebné s ním udržiavať čulé obchodné, bezcolné vzťahy. 80-miliónový trh je príliš veľký na to, aby sme ho ignorovali.

Erdoganomika v bludnom kruhu

Investorov silne znepokojujú útoky na centrálnu banku. Súčasnú infláciu 15,85 % ide znížiť len vyššími sadzbami. Erdogan, v tejto situácii veľmi zle osvetlený panovník, naopak propaguje teóriu nízkych sadzieb. Čo na tom, že s vysvetlením vysokých úrokov ako príčiny vysokej inflácie, by neuspel ani ako študent ekonómie v základnom kurze. V predvolebnej kampani si Erdogan odskočil do štúdia Bloombergu v Londýne a vysvetľoval tam svoje ekonomické múdrosti. Sľúbil, že sa o menovú politiku postará sám – turecká líra tým stratila zvyšky dôveryhodnosti. Len v tomto roku oslabila o 37 % voči euru, z toho polovičný pád sa odohral v auguste, kedy kulminovala kríza dôvery v tureckú centrálnu banku. Erdogan

zatiaľ „vítazi“, centrálna banka je paralyzovaná a líra padá. Turecko je dovozcom komodít, s oslabujúcou menou tak výdavky na nevyhnutné importy rastú. Drahšia ropa spôsobuje vyššiu infláciu. Tú by skortili len vyššie sadzby, ale proti ním bojuje prezident. Rozvinuté ekonomiky dávno prišli na to, že nezávislé centrálné bankovníctvo je jedným zo základných kľúčových kameňov fungujúcej ekonomiky aj dôveryhodnosti štátu. Z histórie poznáme nespočetnú radu prípadov, kedy tomu bolo naopak – momentálne hyperinflácia frčí vo Venezuele. Nachádzame sa v bludnom kruhu oslabujúcej sa meny, vyššej inflácie, klesajúcej dôvery zahraničných investorov a pritom zjavnej závislosti na zahraničnom kapitále. Ďalšia rana prišla pri menovaní novej vlády. Pre oceňované osobnosti sa miesto nenašlo, zatiaľ čo Erdoganov zať zasadol na kľúčovú stoličku ministra financií.

Sankcie po druhýkrát

Zahraničnopolitická situácia je bolestivá aj v prípade Turecka. Američania totiž požadujú prepustenie svojho duchovného Andrewa Brunsona, dokonca už uvalili sankcie na dvoch tureckých vládnych činiteľov. Takýto krok je už v rámci NATO „za čiarou“. Prípadné ďalšie kolá sankcií by pre Turecko mohli znamenať vážnu krízu, ktorá sa s dopadom sankcií na ruskú ekonomiku, nedá porovnávať. Amerika zvýšila clá na dovoz hliníku a ocele do USA. Erdogan kontroval, že Turecko prestane kupovať americkú elektroniku.

Jaroslav Vybíral

investičný analytik ČSOB Asset Management v Česku

* Táto analýza bola pripravená k 27.8.2018 počas turbulentného obdobia na tureckom a ruskom trhu. Nemožno preto vylúčiť, že od tohto dátumu sa situácia zmenila.

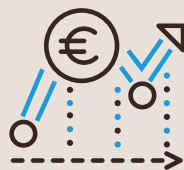
INVESTÍCIA DO MODRÉHO ZLATA

Podstatou všetkých vecí je voda. Z vody všetko pochádza, do vody sa všetko vracia. Túto myšlienku vyslovil približne pred 2,5 tisícmi rokov starogrécky filozof Thales z Milétu. Aj keď dnes už vieme, že pravda je trochu zložitejšia, vode môžeme predsa len pripísať iné vlastnosti. Nevyhnutná pre život, nenahradiiteľná a vzácna – to je len zopár charakteristík, na ktorých sa všeobecne dokážeme zhodnúť.

Vzácnosť však môže byť pre niekoho prekvapujúca, veď až 70 % povrchu Zeme je pokrytého vodou. Žiaľ, väčšinu z tejto plochy tvorí morská voda alebo polárny ľad a tie nemôžu byť použité ako pitná voda. Pitná voda predstavuje menej než 1 %. Zároveň je veľmi nerovnomerne rozdelená. Štyri krajiny (Brazília, Rusko, Kanada, USA) predstavujú 10 % svetovej populácie, ale vlastnia takmer 40 % zásob vody. Čína a India tvoria spolu viac ako 30 % svetovej populácie, ale majú pritom len 10 % celosvetových zásob vody. Tridsať krajín trpí veľkým nedostatkom vody. Zmena klímy môže spôsobiť, že nerovnosť sa ešte viac zvýši.

Prečo investovať do podnikov vodného hospodárstva?

- Silný rast tržieb kvôli vzácnosti pitnej vody.
- Profit z globálneho ekonomického oživenia.
- Dobrý čas na nákup.

Predpokladá sa, že svetová populácia do roku 2050 narastie o viac než 2 miliardy ľudí. Najrýchlejší nárast sa očakáva v regiónoch, kde je voda veľmi vzácna. Okrem toho, spotreba vody rastie dvakrát rýchlejšie než rast obyvateľstva. Čím sa ľudia stávajú bohatšími, tým viac používajú produkty alebo služby, ktoré majú vysokú spotrebu vody.

Zároveň prichádza k poklesu zásob pitnej vody. Znečistenie má negatívny vplyv na jej prírodné zdroje, zatiaľ čo odlesňovanie a urbanizácia ničia ekologické systémy, ktoré sú kľúčové pre doplnenie zásob podzemných vôd. A keď k tomu pripočítame nadmernú spotrebu, dostaneme sa k tomu, že zásoby podzemnej vody sa vyčerpávajú.

Aby sa infraštruktúra v oblasti vodného hospodárstva udržala na vyhovujúcej úrovni, vyžaduje si to veľa úsilia a financií. Odhaduje sa, že šestina pitnej vody v USA sa stráca kvôli únikom vo vodovodoch. Celosvetovo sa spracováva a recykluje iba 20 % od-

padovej vody. Hospodárnejšie zavlažovacie techniky môžu ušetriť až 90 % vody v poľnohospodárstve. Preto sú v oblasti vody potrebné väčšie investície.

Výzvy predstavujú rastovú príležitosť

Zatiaľ čo štandardy kvality vody sa neustále sprísňujú (a zrejme tomu tak bude aj v budúcnosti), nutnosť investícií do obnovy a výstavby novej infraštruktúry v dlhšom časovom období porastie. To bude zdrojom rastu tržieb pre spoločnosti z oblasti vodného hospodárstva. Investovať do vody znamená investíciu do podnikov, ktoré ponúkajú produkty a služby v oblasti vodného hospodárstva. V ktorých oblastiach ich môžeme nájsť? Ide napríklad o:

- verejnoprospešné podniky, ktoré vyrábajú a distribuujú pitnú vodu,
- spoločnosti zaoberajúce sa úpravou vody, aktívne v oblasti kontroly kvality a dekontaminácie, recyklácie a čistenia vody,
- priemyselné a technologické spoločnosti, ktoré zásobujú distribučné firmy, navrhujú (projektujú) a stavajú infraštruktúru (priehrady, potrubia, vodné veže, atď.), ale taktiež vyrábajú strojové zariadenia a materiály (rúry, pumpy a pod.).

Podnikom z oblasti vodného hospodárstva sa v posledných rokoch pomerne darilo, keď rast ich tržieb presiahol úroveň 5 % ročne. To vyústilo do robustného rastu ziskov (znázornený na grafe), ktorý široký akciový trh presiahol o 2 % ročne.

Podpora zo strany globálneho ekonomického oživenia

Rastúci dopyt po vode a nedostatok vo výdavkoch na infraštruktúru vytvárajú silný trh pre podniky z oblasti vodného hospodárstva. Len takmer 50 % týchto spoločností sú priemyselné firmy orientované na rast, ktorých tržby rastú v súlade so svetovou ekonomikou. Využívajú zvýšenú stavebnú aktivitu tak v oblasti stavby domov a v sektoroch, ktoré sú náročné na vodu (priemysel, hotely, nemocnice), ako aj oživenie investícií do energetického sektora a infraštruktúry.

Dobrý čas na nákup

Vyšší rast, ktorý ponúkajú vodárenské spoločnosti, má svoju cenu. Aktuálny ukazovateľ P/E (pomer ceny k ziskom) dosahuje takmer 21, čo je o 20 % viac než široký akciový trh, ale stále je na relatívne spravodlivej úrovni pre toto odvetvie. Približne na začiatku roka 2017 sa prémia dostala až na 33 %, kvôli optimizmu plynúceho z infraštruktúrnych plánov, ktoré avizoval

americký prezident Donald Trump. Toto nadšenie z cien akcií však už medzitým vyprchalo. A to je chyba – vzhľadom na to, že vodná infraštruktúra bude v nasledujúcich rokoch vyžadovať nové investície.

Modré zlato je vzácna komodita

Celosvetový dopyt po vode značne prevyšuje jej ponuku. Pokiaľ bude globálna zmena klímy pokračovať v nastúpenom trende, do roku 2050 sa polovica svetovej populácie ocitne bez prístupu k nezávadnej vode. Nutnosť investícií do výstavby a obnovy vodnej infraštruktúry určite porastie, a preto má aj zmysel investovať do tohto odvetvia. Investícia do vody má aj ďalšiu výhodu – relatívne nízku kolísavosť pri zachovaní solídneho rastového potenciálu. Ak vás táto téma zaujala, môžete investovať prostredníctvom fondu v ponuke KBC Asset Management Slovensko. V našom prípade ide o sociálne zodpovednú investíciu, čo znamená, že pri výbere akcií podnikov do tohto fondu, sú uplatňované prísne kritériá.

Silvia Čechovičová
KBC Asset Management Slovensko

CUSTODY AKO DÔLEŽITÁ SÚČASŤ BANKOVÝCH SLUŽIEB

Vo finančnom svete bežný výraz, no tým, ktorí nikdy nepočuli o cennom papieri, veľa toho nepovie. Cudzí pojem „custody“ sa postupne udomácnil aj na Slovensku a v súčasnosti ho majú vo svojom portfóliu viaceré spoločnosti. O tom, čo custody služby znamenajú a kto je custodian, je rozhovor s Erikou Šolíkovou, riaditeľkou Odboru finančných inštitúcií a custody v ČSOB.

Jedným zo zaužívaných výrazov nielen v bankovníctve, je slovo „custody“, resp. spojenie „custody služby“. Čo si má pod nimi človek predstaviť?

Pojem „custody“ zahŕňa pomerne širokú škálu činností, vo všeobecnosti si však pod ním môžeme predstaviť určitú formu starostlivosti alebo opatery. V spojitosti s cennými papiermi predstavuje **custody služba** správu a úschovu cenných papierov a tá môže zahŕňať celý komplex činností súvisiacich so starostlivosťou o zverené cenné papiere, ktorú zabezpečuje poskytovateľ tejto služby. Vo väčšine prípadov ide o finančnú inštitúciu, teda obchodníka s cennými papiermi, tzv. „**custodiana**“. V našom prípade je takýmto obchodníkom/custodianom ČSOB, ktorá má pre poskytovanie custody služieb potrebnú licenciu od regulátora finančných služieb.

Pri tejto téme je dôležité definovať si aj to, čo je **cenný papier**. Zjednodušene si pod ním človek môže predstaviť zápis alebo listinu, preukazujúcu určitý právny nárok toho, kto ho vlastní, voči tomu, kto ho vydal, teda emitoval. Predstavuje teda dlh alebo majetkovú povinnosť vydavateľa tohto cenného papiera voči jeho vlastníkovi, a tým pádom oprávnenie vlastníka požadovať výnosy alebo majetkové plnenie vo forme výplaty dividend, úrokových výnosov a pod.

V minulosti existovali cenné papiere väčšinou vo forme listín, ktoré sa zvyčajne ukladali do trezorov bánk alebo hoci aj doma „do skrine“. Dnes sa cenné papiere vyskytujú skôr v podobe zápisov v špeciálnych informačných systémoch, v ktorých sú zaregistrované ako tzv. zaknihované alebo dematerializované cenné papiere. Všetky náležitosti cenných papierov sú presne zadefinované v zákone o cenných papieroch, vrátane rôznych druhov cenných papierov, ich podoby, spôsobu prevoditeľnosti (v prípade ich predaja), obchodovateľnosti a pod.

Ktoré inštitúcie využívajú custody služby a prečo je potrebné, aby ich mala aj banka vo svojom portfóliu?

Custody služby využívajú v súčasnosti tí investo-

Erika Šolíková

ri, ktorí si chcú znížiť prípadné riziká spojené s manipuláciou s cennými papiermi. Komplexnou starostlivosťou o portfólio svojich cenných papierov preto poveria špecialistov, ktorí sú na túto službu odborne vyškolení a majú na to potrebné systémové, príp. trezorové vybavenie. Custody služby sú určené korektovek kategórii investorov, či už ide o finančné inštitúcie, korporátne spoločnosti, ako aj o fyzické osoby, predovšetkým z radov klientov privátneho bankovníctva. Poskytovaním custody služieb banka ako custodian ponúka klientom komplexný balík služieb súvisiacich s investičnými aktivitami klientov, a to všetko pod „jednou strechou“.

Ako vlastne vznikli custody služby?

Z historického hľadiska bola podnetom na vznik tohto špecifického druhu bankových služieb narastajúca potreba investorov zabezpečiť ochranu cenných papierov, ktoré vlastnili a tak ich začali zverovať do úschovy bankám. S postupným vývojom finančných trhov a technológií sa len z fyzickej úschovy cenných papierov v listinnej podobe stala samostatná oblasť bankových služieb, pre tzv. dematerializované (t.j., zaknihované) cenné papiere.

Zahájenie poskytovania custody služieb na Slovensku sa datuje do obdobia začiatkov „novodobé-

ho“ kapitálového trhu a vzniku trhovej infraštruktúry (90. roky 20. storočia), kedy si aj ČSOB podľa vzoru modelov renomovaných zahraničných inštitúcií vybudovala potrebný informačný systém a vyškolila tím špecialistov pre túto investičnú službu.

Aká je situácia na slovenskom trhu s custody službami?

Vzhľadom na skutočnosť, že ide o pomerne špecifickú službu poskytovanú custodianom, ktorá si okrem spomínaného povolenia vyžaduje aj informačný systém, vyškolený personál či potrebné „know-how“, táto služba nie je bežne ponúkaná všetkými bankami alebo obchodníkmi s cennými papiermi na Slovensku. Taktiež, rozsah custody služieb sa líši podľa segmentov klientely, pre ktorú je produkt poskytovaný, ako aj rezidencie klientov a emitentov cenných papierov. Okrem tuzemských klientov využíva služby custodianov pôsobiacich na Slovensku vo veľkej miere aj zahraničná, prevažne inštitucionálna klientela investujúca do štátnych, prípadne korporátnych dlhopisov.

Podliehajú aj custody služby novým trendom, ktorým sa musia prispôbovať? Aká je budúcnosť ich poskytovania na Slovensku a vo svete?

Tak, ako sa postupne mení aj slovenský trh s cennými papiermi, sa postupne aj vplyvom integrácie Slovenska do európskeho priestoru vyvíjajú aj custody služby. Poskytovatelia týchto služieb, medzi ktoré patrí i ČSOB, sa úrovňou a tiež vyspelosťou poskytovania danej služby musia vyrovnávať tým zahraničným. Rovnako, ako pri väčšine bankových produktov, je budúcnosť custody služieb závislá na inováciách v oblasti IT infraštruktúry. Samozrejme, v tomto biznise, ktorý má aj vplyvom ekonomických podmienok narastajúci trend, je elektronizácia a digitalizácia nevyhnutná. ČSOB tejto oblasti venuje mimoriadnu pozornosť a do IT vybavenia vynaložila potrebné investície. A to aj v súvislosti s nedávnou implementáciou tzv. „TARGET2-Securities“**, prostredníctvom ktorej zabezpečila a nasadila úpravy bankových informačných systémov tak, aby plne vyhovovali európskym požiadavkám.

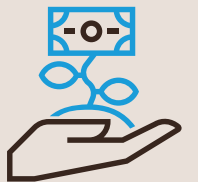
V čom vidíte najväčší význam poskytovania custody služieb pre klientov? Aké sú ich výhody, príp. aké ďalšie možnosti v rámci investovania s nimi klienti získavajú?

Benefitov pre klienta je určite niekoľko. V prvom rade, prostredníctvom poskytovateľov custody služieb získavajú klienti prístup na slovenský a zahraničný trh s cennými papiermi. Custodian v mene klienta

V širšom ponímaní môžu custody služby zahŕňať tieto činnosti:

- úschova alebo správa cenných papierov – v listinnej alebo zaknihovanej podobe,
- evidencia cenných papierov na majetkových účtoch v banke aj v depozitári cenných papierov*
- vysporiadanie (t.j., finančné zúčtovanie a majetkové vyrovnanie) obchodov s cennými papiermi na základe inštrukcií od klientov,
- výkon vlastníckych práv vyplývajúcich z držby cenných papierov,
- výplata výnosov plynúcich z cenných papierov – inkaso a výplata dividend, úrokov,
- zastupovanie na valnom zhromaždení/ hlasovanie na základe splnomocnenia,
- pravidelné informovanie o stave a zmenách na majetkových účtoch.

*depozitár cenných papierov je inštitúcia, ktorá vedie centrálnu evidenciu cenných papierov

zabezpečí všetky potrebné administratívne úkony, vysporiadanie obchodov s cennými papiermi a pod. Počas doby vlastníctva cenných papierov custodian pre klienta zabezpečí pravidelný reporting o portfóliu cenných papierov či aktivite na majetkovom účte.

S držbou cenných papierov súvisí široké spektrum tzv. korporátnych udalostí, ktoré obsahujú aj viaceré administratívne a právne úkony, s ktorými samotný klient ani nemusí mať dostatočné skúsenosti, aby ich riešil samostatne. Využitím komplexných custody služieb si klienti znižujú najmä náklady, ktoré so správou portfólia súvisia. Väčšinu administratívnych úkonov týkajúcich sa výkonu práv k cenným papierom, napr. výplaty úrokových výnosov alebo dividend, totiž za klienta preberá custodian.

Aký je rozdiel medzi komerčnou bankou a obchodníkom s cennými papiermi pri správe a úschove cenných papierov?

Rozdiel medzi týmito subjektami spočíva predovšetkým v rozsahu a komplexnosti, ale taktiež v skúsenostiach a profesionalite. Obchodníci s cennými papiermi, ako aj bankové inštitúcie môžu mať

** TARGET2-Securities –európska platforma, ktorej cieľom je podporiť konsolidáciu infraštruktúry európskeho trhu cenných papierov, prepojenie depozitárov cenných papierov v rámci EÚ s ostatnými účastníkmi trhovej infraštruktúry za účelom cezhraničného vysporiadania obchodov s cennými papiermi za jednotných podmienok v rámci EÚ.

rozdielne škály poskytovaných investičných služieb, k čomu majú udelenú aj licenciu. Banka však vo všeobecnosti poskytuje širší rámec finančných služieb, počnúc sprostredkovaním obchodov s cennými papiermi, poskytnutím platobného styku a tým dodržania striktných pravidiel pri vysporiadaní obchodov s cennými papiermi, až po zabezpečovanie manažmentu portfólia pre klientov a pod.

Niektoré finančné magazíny vyhlasujú aj špeciálne ocenenia týkajúce sa práce poskytovania custody služieb. Ako môže takéto ocenenie pomôcť banke, akou je napríklad ČSOB?

Z mojich skúseností môžem povedať, že takéto ocenenia nám pomáhajú pri upevňovaní dobrého mena spoločnosti, ako aj pozície stabilného partnera, ktorú si ČSOB vybudovala dlhoročným pôsobením na

ide o hodnotenie od významných medzinárodných klientov, inštitucionálnych investorov, ktorí hodnotili lokálne banky v rámci trhových praktík. Tito lídri v custody biznise ohodnotili ČSOB ako top poskytovateľa custody služieb. Rovnaké ocenenie získala ČSOB od tohto magazínu aj po minulé roky.

Medzi najnovšie prestížne ocenenia pre ČSOB patrí aj titul **Najlepšej banky v oblasti správy a úschovy cenných papierov na Slovensku za rok 2018** (Best Sub-Custodian Bank in Slovakia) od zahraničného ekonomického magazínu Global Finance. Toto ocenenie vychádza z medzinárodného prieskumu The World's Best Securities Services Providers 2018. Jednotlivých víťazov vyberajú odborníci spomedzi inštitúcií poskytujúcich custody služby na regionálnych trhoch celého sveta. Ku kritériám hodnotenia patrili vzťahy so zákazníkmi, kvalita služieb,

finančných trhoch. Aj napriek rastúcej konkurencii sme vďaka nadobudnutému know-how či systémovému vybaveniu posilnili naše postavenie medzi kľúčovými subjektami na trhu. Náš tím špecialistov sa za roky poskytovania custody služieb, nielen tuzemským ale aj zahraničným investorom, vyprofiloval na uznávaného custodiana, o čom svedčia aj ocenenia udelené v medzinárodných prieskumoch od renomovaných zahraničných ekonomických periodík.

V medzinárodnom prieskume bánk poskytujúcich custody služby, ktorý každoročne organizuje magazín časopis Global Custodian v rámci tzv. „Agent Banks in Emerging Markets Survey 2017“, získala **ČSOB** najvyššie hodnotenie na lokálnom trhu „**Global Outperformer**“.

konkurencieschopné ceny týchto služieb, technologické platformy, servis nasledujúci po vysporiadaní obchodov s cennými papiermi, zabezpečenie kontinuity podnikania, ako aj znalosť miestnych zákonov a predpisov. Vydavateľ a riaditeľ magazínu Global Finance, Joseph D. Giarraputo, na margo ocenení v roku 2018 povedal: „Vďaka oceneniu Best Sub-Custodian Bank dokážeme rozpoznať tých custodianov, ktorí klientom poskytujú najlepšie služby s ohľadom na ich požiadavky na čoraz zložitejších trhoch“. S jeho názorom sa ČSOB ako niekoľkonásobný držiteľ tohto ocenenia, samozrejme, plne stotožňuje.

Rozhovor pripravil: **Juraj Štefanovič**
PR špecialista ČSOB